

Complexnummer: 510715

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Stationscomplex

Aantal complexonderdelen

4

Monumentnummers van complexonderdelen

510716, 510717, 510718, 510719

Woonplaats

Deventer

Gemeente

Deventer

Provincie

Overijssel

Hoofdadres van hoofdobject

Stationsplein 4, 7411 HB Deventer

Complexomschrijving

Inleiding

Het Deventer station van de Nederlandse Spoorwegen met bijgebouwen is in 1914 gebouwd naar ontwerp van H. Menalda van Schouwenburg, in Rationalistische stijl.

Het complex bestaat uit een HOOFDGEBOUW (mon.nr. 510716), een RIJWIELSTALLING en GOEDERENLOODS (mon.nr. 510717), een EILANDPERRON met bebouwing en overkapping (mon.nr. 510718) en een WATERTOREN MET KETELHUIS (mon.nr. 510719).

Het station is gebouwd als vervanging van de onderstations van de Staatsspoorwegen aan de lijn Zutphen-Deventer-Zwolle en van de Hollandse IJzeren Spoorwegmij, aan de lijn Apeldoorn-Deventer-Almelo. Aan de westzijde van het perron is te zien waar de twee doodlopende sporen van de Overijsselse Lokaal Spoorlijn Deventer-Ommen gelegen hebben. Met de bouw van het nieuwe station is de spoorlijn opgehoogd en zijn drie viaducten voor het wegverkeer aangelegd. De gladgesleten basaltkeibestrating voor het goederenstation, deel van de openbare weg, dateert van de bouwperiode van het station en is mede van belang.

Het stationsgebouw was oorspronkelijk op de verdieping behangen met luiken. De uitgang, identiek aan de ingang, is dichtgezet. In de zijgevel (W) is door verbouw van een raampartij een uitgang gemaakt, onder de originele verplaatste luifel. De spits van de uitgebouwde traptoren is na WO II verwijderd. De kaartcontrolekiosk in de doorgang naar de perrons is verdwenen.

Waardering

Stationscomplex van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- als fraai en compleet voorbeeld van een station in een voor dit gebouwtype niet veel gebruikte architectonische stijl
- vanwege de kwaliteit van het ontwerp
- vanwege de beeldbepalende ligging, die de stadsontwikkeling van Deventer illustreert
- vanwege de gaafheid van interieur en exterieur

Monumentnummer*: 510716

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 april 1999
Kadaster deel/nr: 82763/64

Complexnummer

510715

Complexnaam

Stationscomplex

Woonplaats*

Deventer

Gemeente*

Deventer

Provincie*

Overijssel

Straat*

Stationsplein

Nr*

4

Toev.*

Postcode*

7411 HB

Woonplaats*

Deventer

Situering

Locatie

Stationsplein

6

7411 HB

Deventer

Stationsplein

5

7411 HB

Deventer

Stationsplein

7

7411 HB

Deventer

Kadastrale gemeente*

Deventer

Sectie*

E

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

13150

Deventer

E

13148

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

STATIONSGEBOUW in baksteen opgetrokken vanaf een U-vormige plattegrond over twee bouwlagen onder zadeldaken gedekt met Hollandse pannen. Binnen de U-vorm één bouwlaag onder plat dak. Lateien, consoles, aanzet- en sluitstenen, deklijsten enz. zijn uitgevoerd in roze graniet.

De risalerende entree bevindt zich in de afgesloten zuidoosthoek. De deuren zijn gevat in een dubbele natuurstenen omlijsting met segmentboog. Boven de entree, voor het zesledige bovenlicht, een luifel op ijzeren consoles. Boven de entree een balkon met hardstenen balustrade waarin een klok is opgenomen. Op de verdieping balkondeuren geflankeerd door vensters met bovenlicht. In de geveltop een dubbel draairaam. De entreegevel wordt beëindigd door een tuitgevel.

De lange gevel op het zuiden heeft twee risalieten. Rechts van het risaliet overhoeks de entree. Hier op de begane grond links een driezijdig traptorentje met een deur onder een schilddak. Rechts twee kleine vensters. Op de verdieping rechts een schuifvenster en links drie kleine vensters. In het dakschild twee dakkapellen met gebogen fronton. Het linker risaliet is gelijkvormig aan de entreegevel. De uitgang op de begane grond is echter gewijzigd.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Op de verdieping twee schuifvensters. In het tussen de risalieten liggende gevelvlak drie vensterassen, elk met op de begane grond een drielicht venster met hardstenen deelzuilen en op de verdieping twee schuifvensters. In het dakschild drie dakkapellen.

De linkerzijgevel (W) heeft een uitgebouwde traptoren over drie bouwlagen met afgesneden hoeken onder een steekkap met piron. Op de begane grond in de toren een entree met stoep en vensters, op de verdiepingen vensters. De tweede verdieping kraagt uit, gesteund door een reeks rondbogen op natuurstenen consoles. Rechts van de traptoren een moderne uitgang onder een drielicht en de luifel die boven de oorspronkelijke uitgang hing. Links eveneens een drielicht. Op de verdieping rechts twee en links één schuifvenster. In het dakschild rechts een dakkapel.

De rechterzijgevel (O) wordt bijna geheel in beslag genomen door de aanbouw. Op de verdieping zes kleine vensters.

Aan de achterzijde, de perronkant, twee kopse tuitgevels met rechts twee en links drie schuifvensters. In beide geveltoppen een dubbel draairaam. In de gevel ertussen een reeks kruiskozijnen. Aan de binnenzijde van de U-vorm, op de verdieping, verschillende deuren en vensters. In het dakschild erboven dakkapellen.

Interieur Het interieur is in hoofdlijnen intact gebleven. In de hal vier scheibogen op natuurstenen kolommen. De wanden zijn betegeld. Kiosken zijn toegevoegd en loketten zijn gemoderniseerd.

Waardering

Stationsgebouw van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- als fraai voorbeeld van een nagenoeg ongeschonden stationsgebouw
- vanwege de hoge kwaliteit van het ontwerp
- vanwege de beeldbepalende ligging
- vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met andere onderdelen van het complex
- vanwege de gaafheid

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Transport

Functie

Stationsgebouw

Monumentnummer*: 510717

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 april 1999
Kadaster deel/nr: 82763/50

Complexnummer

510715

Complexnaam

Stationscomplex

Woonplaats*

Deventer

Gemeente*

Deventer

Provincie*

Overijssel

Straat*

Stationsplein

Nr*

3

Toev.*

Postcode*

7411 HB

Woonplaats*

Deventer

Situering

Locatie

Stationsplein

3

A

7411 HB

Deventer

Stationsplein

3

B

7411 HB

Deventer

Stationsplein

3

C

7411 HB

Deventer

Stationsplein

3

D

7411 HB

Deventer

Stationsplein

1

T

7411 HB

Deventer

Kadastrale gemeente*

Deventer

Sectie*

E

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

13148

Deventer

E

13150

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

RIJWIELBERGING en GOEDERENLOODS in baksteen opgetrokken vanaf een langwerpige plattegrond over één bouwlaag met mezzanino onder een met Hollandse pannen gedekt zadeldak.

In de lange zuidgevel drie tuitgevels met vijf ingangen er direkt onder of aan weerszijden. De geveltoppen hebben natuurstenen dekljsten die een klimmend keperfries vormen. Op de top een driehoekige steen. Voor de traveeën 7 tot en met 16 hangt tussen de begane grond en de mezzaninoramen een afdak waaronder zich een nu verdwenen laadperron bevond. Verder in de negentien traveeën tellende gevel zesdelige vensterpartijen bestaande uit drie achtruits vensters met vierlicht bovenlichten gescheiden door natuurstenen zuilen. De toegang tot de afdeling "Snelgoederen" (aangegeven met een tegeltableau) heeft een trap met drie treden.

De gevel aan de perronzijde telt negentien traveeën met op de begane grond drielicht vensterpartijen. De even traveeën hebben een dakkapel onder een plat dak met eveneens een drielicht vensterpartij.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Waardering

Rijwielberging en goederenloods van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- als eerste rijwielstalling van Nederland
- vanwege de hoge kwaliteit van het ontwerp
- vanwege de beeldbepalende ligging
- vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met andere onderdelen van het complex
- vanwege de gaafheid

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Opslag

Opslag

Functie

Rijwielstalling

Goederenloods

Monumentnummer*: 510718

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 april 1999
Kadaster deel/nr: 82763/104

Complexnummer

510715

Complexnaam

Stationscomplex

Woonplaats*

Deventer

Gemeente*

Deventer

Provincie*

Overijssel

Straat*

Nr*

Toev.*

Postcode*

Woonplaats*

Situering

Locatie

Stationsplein

3

7411 HB

Deventer

Bij

Stationsplein

4

7411 HB

Deventer

Bij

Stationsplein

5

7411 HB

Deventer

Bij

Stationsplein

6

7411 HB

Deventer

Bij

Stationsplein

7

7411 HB

Deventer

Bij

Stationsplein

11

7411 HB

Deventer

Bij

Kadastrale gemeente*

Sectie*

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

Deventer

E

13148

Deventer

E

13147

Deventer

E

12400

Deventer

E

13146

Deventer

E

13150

Deventer

E

12404

Deventer

E

12399

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

EILANDPERRON met overkapping en bebouwing. De overkapping bestaat uit een dubbele rij T-spanten, aan de oostkant uitlopend in een enkele rij, aan de westkant verder uit elkaar staand waarbij ook de kap zich splitst (herinnerend aan de doodlopende sporen van de Overijsselse Lokaal Spoorlijn Deventer-Ommen). De spanten bestaan uit geklonken vollewands I-profielen, verbonden door vakwerk lengteliggers. Midden boven de spanten is in vakwerk een lichtbeuk gemaakt. Spanten en lichtbeuk zijn afgedekt met houten delen. Tussen de spanten zijn vier

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

bakstenen perronbebouwingen geplaatst. Van west naar oost respectievelijk een toiletgebouw (met tegeltableaux met de opschriften "mannen" en "vrouwen"), twee wachtkamers (met "wachtkamer 1e en 2de klasse" en "wachtkamer 3de klasse") en een dienstgebouw (met "plaatskaarten telegraaf" en "stationschef"). Alle gebouwen hebben natuurstenen gevelelementen. In de wachtkamers houten en tegellambrizingen en houten banken. Aan de buitenzijde van het dienstgebouw houten banken.

De bestrating van en de toegangen tot het perron, waaronder een liftgebouwtje, zijn modern.

Waardering

Eilandperron met overkapping en bebouwing van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang

- als fraai voorbeeld van een eilandperron
- vanwege de kwaliteit van het ontwerp met name van de perronbebouwing
- vanwege de ruimtelijke en functionele relatie met andere onderdelen van het complex
- vanwege de gaafheid

Hoofdcategorie

Handelsgebouwen, opslag- en transportgebouwen

Subcategorie

Transport

Functie

Perron

Monumentnummer*: 510719

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 22 april 1999
Kadaster deel/nr: 82763/76

Complexnummer

510715

Complexnaam

Stationscomplex

Woonplaats*

Deventer

Gemeente*

Deventer

Provincie*

Overijssel

Straat*

Stationsplein

Nr*

11

Toev.*

Postcode*

7411 HB

Woonplaats*

Deventer

Situering

Locatie

Kadastrale gemeente*

Deventer

Sectie*

E

Kad. object*

Appartement

Grondperceel

13147

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

WATERTOREN opgetrokken in baksteen vanaf een rechthoekige plattegrond over drie bouwlagen onder een aan de onderkant uitzwenkend met Hollandse pannen gedekt schilddak. Rondom een gootlijst met grote overstek. De tweede verdieping, waar zich het bassin bevindt, kraagt uit boven een muize- en bloktandfries; vlak boven het fries een serie muurankers. Erboven reeksen vierruits vensters onder één latei. De twee onderste bouwlagen worden ingedeeld door smalle staande meerruits vensters. per drietal geschakeld onder één latei.

Aan de noordzijde is op de eerste verdieping een moderne uitbouw gemaakt.

Tegen het waterreservoir aan is een dienstgebouw opgetrokken in baksteen vanaf een rechthoekige plattegrond over één bouwlaag onder een met Hollandse pannen gedekt zadeldak. Dit is het voormalige KETELHUIS waarvan de hoge losstaande fabrieksschoorsteen na WO-II is gesloopt.

Waardering

Waterreservoir van architectuurhistorisch en stedenbouwkundig belang vanwege

- de kwaliteit van het ontwerp
- de ruimtelijke en functionele relatie met andere onderdelen van het complex
- de gaafheid

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Industrie

Industrie

Functie

Nutsbedrijf

Ketelhuis